

Dosarul nr.2r-41/22
2-17116420-01-2r-19012022

Instanța de fond: Judecătoria Strășeni, sediul central – M. Grosu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci

DECIZIE

02 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Igor Lisnic, reprezentat de avocatul Nicolae Ciumac,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Iordachi împotriva lui Igor Lisnic și Olesei Lisnic cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, a cheltuielilor de judecată și

acțiunea reconvențională depusă de către Igor Lisnic împotriva lui Vasile Iordachi cu privire la declararea nulității actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de către Igor Lisnic, din motiv că apelul a fost depus de către o persoană care nu este în drept să declare apel,

constată:

La 10 martie 2016 Vasile Iordachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Lisnic și Olesei Lisnic cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei Igor Lisnic a depus o cerere reconvențională către Vasile Iordachi privind declararea nulității actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.1-3, vol.II)

Prin hotărârea din 24 iulie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Vasile Iordachi, s-a încasat în mod solidar de la Igor Lisnic și Olesea Lisnic în beneficiul lui Vasile Iordachi suma datoriei în mărime de 100 000 EURO, convertiți în lei moldovenești, conform cursului oficial BNM, la momentul executării hotărârii, dobânda de întârziere în mărime de 35 656,16 EURO, convertiți în lei moldovenești, conform cursului oficial BNM, la momentul executării hotărârii, taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în mărime de 25 000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 8 000 lei, în rest pretențiile reclamantului privind încasarea cheltuielilor notariale, cât și acțiunea

reconvențională s-au respins ca fiind neîntemeiate. (f.d. 231-232, vol.III, 1-18, vol. IV)

La 06 august 2020 prin intermediul poștei electronice avocatul Fiodor Gujuman în interesele lui Igor Lisnic și Olesei Lisnic a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din data de 24 iulie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri privind declararea nulității actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 238-239, vol. III)

La 20 august 2020 Olesea Lisnic din nume propriu și în numele lui Igor Lisnic, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii inițiale și admiterea acțiunii reconvenționale. (f.d. 242, vol. III)

Prin încheierea din 14 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Igor Lisnic și Olesea Lisnic împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central din 24 iulie 2020 și s-a comunicat apelanților că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 18 750 lei, acordându-le pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor. Totodată s-a explicat apelanților că, în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369, alin. (1) din Codul de procedură civilă. (f.d. 26-28, vol. IV)

La 05 octombrie 2020 Olesea Lisnic, în nume propriu și în numele lui Igor Lisnic, a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererile de apel motivate. (f.d.33-34, 40-41, vol. IV)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2020 cererea de apel depusă de Olesea Lisnic și Igor Lisnic împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central din 24 iulie 2020 au fost acceptate pentru examinare, cu intentarea procedurii de apel. (f.d.45, vol. IV)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 17 noiembrie 2021 a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de către Igor Lisnic, din motiv că apelul a fost depus de către o persoană care nu este în drept să declare apel. (f.d.179,180-185, vol. IV)

Împotriva încheierii instanței de apel a depus recurs Igor Lisnic, reprezentat de avocatul Nicolae Ciumac, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii. (f.d.189-191, vol. IV)

În motivarea recursului avocatul Nicolae Ciumac a menționat că la 06 august 2020 avocatul Fiodor Gujuman în numele apelanților Igor Lisnic și Olesea Lisnic a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central din 24 iulie 2020. Ulterior, la 05 octombrie 2020 Olesea Lisnic, în baza procurii din 08 iunie 2016 a depus apel motivat în numele lui Igor Lisnic.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 17 noiembrie 2021 a expedit-o prin intermediul poștei electronice avocatului Igor Chiriac, care reprezenta interesele lui Igor Lisnic la data de 06 decembrie 2021, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la fila dosarului 186, vol. IV.

La 14 decembrie 2021, în termen, avocatul Nicolae Ciumac, care acționează în interesele Igor Lisnic, a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel din data de 17 noiembrie 2021. (f.d. 189,191, vol. IV)

Conform art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. b) din Codul de procedură civilă instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Instanța de recurs a constatat că hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul central prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Iordachi Vasile împotriva lui Igor Lisnic și Olesei Lisnic cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată suportate și s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Igor Lisnic împotriva lui Vasile Iordachi privind declararea nulității actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată suportate, a fost pronunțată public la 24 iulie 2020.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel de către avocatul Fiodor Gujuman în interesele lui Igor Lisnic și Olesei Lisnic și de către Olesea Lisnic în nume propriu și în numele lui Igor Lisnic.

Prin încheierea din 14 septembrie 2020 Curtea de Apel Chișinău nu a dat curs cererii de apel depuse de către Igor Lisnic și Olesea Lisnic împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central din 24 iulie 2020, a comunicat apelanților că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 18 750 lei, acordându-le pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor.

Încheierea instanței de apel, prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost expediată apelanților, la adresa indicată în cererea de apel. Potrivit adeverinței factorului poștal destinatarul Igor Lisnic este plecat de la adresa indicată. (f.d. 30, vol. IV)

La 05 octombrie 2020 Olesea Lisnic, în nume propriu și în numele lui Igor Lisnic, a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererile de apel motivate. (f.d.33-34,40-41, vol. IV)

Instanța de apel, prin încheierea din 07 octombrie 2020 a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de Olesea Lisnic și Igor Lisnic împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central din 24 iulie 2020, a intentat procedura de apel în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Iordachi împotriva lui Igor Lisnic și Olesei Lisnic cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată suportate și acțiunea reconvențională depusă de către Igor Lisnic împotriva lui Vasile Iordachi cu privire la declararea nulității actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

Ulterior, prin încheierea din 17 noiembrie 2021 Curtea de Apel Chișinău a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de către Igor Lisnic, din motiv că cererea de apel a fost depusă de către o persoană care nu este în drept să declare apel.

Prin recursul înaintat avocatul Nicolae Ciumac, care apără interesele lui Igor Lisnic, a criticat soluția instanței de apel, menționând că prin prisma art. 62, alin. (4) din Codul de procedură civilă Olesea Lisnic avea împuterniciri de a depune apel din numele lui Igor Lisnic.

Din analiza încheierii contestate rezultă că instanța de apel a verificat dreptul de reprezentare în instanța de judecată prin prisma art. 75, alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, reținând că Olesea Lisnic nu a întrunit cumulativ toate condițiile de reprezentare, ori nu a făcut dovada existenței gradului de rudenie cu Igor Lisnic și nu a demonstrat și prezentat înscrisuri care ar indicat asupra faptului că deține licență în drept.

Instanța de recurs menționează că art. 75 din Codul de procedură civilă reglementează norme generale de reprezentare în instanța de judecată, pe când art. 62, alin. (4) din Codul de procedură civilă reglementează norme speciale de reprezentare.

Astfel, în conformitate cu art. 62, alin. (4) din Codul de procedură civilă coparticipanții pot încredința reprezentarea lor în proces unuia sau mai multor coparticipanți. Coparticipantul reprezentant confirmă împuternicirile speciale prevăzute la art. 81 printr-o procură autentificată notarial, iar împuternicirile generale – prin cereri scrise semnate de coparticipantul sau coparticipanții reprezentați, cu excepția reprezentanților autorităților publice.

Instanța de recurs menționează că prin prisma normei de drept sus-citate rezultă că în cazul coparticipării obligatorii coparticipanții pot încredința, în baza unei procuri autentificată notarial, reprezentarea lor în proces unuia sau mai multor coparticipanți.

Din materialele dosarului rezultă că Igor Lisnic și Olesea Lisnic sunt copârâți în proces, astfel, instanța de apel urma să verifice dreptul Olesei Lisnic de a reprezenta interesele lui Igor Lisnic, prin prisma art. 62, alin. (4) din Codul de procedură civilă, ori anume această normă este aplicabilă în cazul coparticipării procesuale obligatorie.

În circumstanțele menționate și în raport cu prevederile art. 62, alin. (4) din Codul de procedură civilă, Colegiul conchide ca fiind prematură soluția instanței de apel de încetare a procedurii de apel la cererea de apel depusă de către Igor Lisnic, în condițiile în care nu a analizat dreptul Olesei Lisnic de a reprezenta interesele copârâtului Igor Lisnic și nu a verificat valabilitatea împuternicirilor acordate de către Igor Lisnic prin procura din data de 08 iunie 2016, la data depunerii cererii de apel motivat.

Mai mult, instanța de apel a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de către Igor Lisnic, fără a se pronunța asupra apelului nemotivat depus prin intermediul poștei electronice de către avocatul Fiodor Gujuman în interesele lui Igor Lisnic.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție admite ca fiind întemeiate criticile formulate în recurs de către Igor Lisnic, reprezentat de avocatul Nicolae Ciumac și consideră că soluția instanței de apel este prematură, iar prin încetarea procedurii de apel la cererea lui Igor Lisnic a admis o ingerință în garanțiile procedurale prevăzute de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului. Dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție este garantat, iar statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de

drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (cauza Airey vs. Irlanda).

Astfel, având în vedere cele menționate și rezultând din analiza circumstanțelor stabilite mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea contestată și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel în același complet, reținând că, erorile analizate în speță sunt esențiale și nu pot fi corectate în ordine de recurs.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427, lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Igor Lisnic, reprezentat de avocatul Nicolae Ciumac.

Se casează încheierea din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Iordachi împotriva lui Igor Lisnic și Olesei Lisnic cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, a cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională depusă de către Igor Lisnic împotriva lui Vasile Iordachi cu privire la declararea nulității actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas